

1. Testa nosaukums

KOPĒJAIS BILIRUBĪNS UN TIEŠAIS BILIRUBĪNS

2. Angļu val - *Total Bilirubin, Conjugated (direct) Bilirubin*

3. Īss raksturojums

Bilirubīns ir substrāts, kas rodas retikuloendoteliālajā sistēmā hemoglobīna noārdīšanās rezultātā. 85 % bilirubīna veidojas no sabrukušajiem eritrocītiem un 15 % - no kaulu smadzenēs sabrukušajām, nobriedušajām eritropoēzes šūnām. Aknās bilirubīns nonāk saistīts ar plazmas albumīnu, kur tiek saistīts jeb konjugēts (kļūst par tiešo bilirubīnu). Tālāk zarnu traktā no tā veidojas urobilinogēns. 90 % urobilinogēna tiek izvadīts ar fēcēm 50-250 mg/24h un ar urīnu caur nierēm 1-5 mg/24h. 10 % reabsorbējas, ar asinīm atkal nonāk aknās un tiek izvadīts ar žulti. Tātad normāli asinīs 90 % veido nesaistītais/nekonjugētais bilirubīns, un 10 % - saistītais/konjugētais jeb tiešais bilirubīns.

4. Stobriņa marķējums, asiņu uzglabāšanas laiks, izmeklējamais materiāls

- Marķējums - sarkans vai dzeltens stobriņš (bez antikoagulanta).
- Asiņu uzglabāšanas laiks:
 - istabas temperatūrā (15-25 °C) serums - 1 dienu;
 - ledusskapī (2-8 °C) serums - 7 dienas.
- Sargāt no gaismas!
- Izmeklējamais materiāls - serums.

5. Referentās vērtības

Kopējais bilirubīns:	1,1-19,0 μmol/l
Jaundzimušie (līdz 14. dienai):	< 200 μmol/l
Tiešais bilirubīns:	< 3,4 μmol/l

6. Ietekmējošie faktori

↑ Hepatotoksiski medikamenti.

7. Novirzes no normas

↑ Aknu šūnu bojājums (iekaisuma, toksiskas un neoplastiskas izcelsmes hepatīti). Intrahepatālo un ekstrahepatālo žultsceļu nosprostojumi, holestāze. Fruktozes tolerances traucējumi. Hemolītiskas anēmijas, policitēmija. Jaundzimušo fizioloģiskā dzelte. Žilbēra sindroms, Kriglera-Najara sindroms.